

آشنایی با ویروس هپاتیت B

– بیماری که در معرض تزریق خون مکرر هستند
نظیر بیماران مبتلا به هموفیلی، تالاسمی، همودیالیز
و یا معضادان تزریقی، و بیماران تحت درمان با
داروهای سرکوبگر سیستم ایمنی

– مبتلایان به هپاتیت C یا HIV

– مبتلایان به بیماری دیابت

– آرایشگران، رفتگران شهرداری، افرادی که
در تماس شغلی با اجساد می‌باشند (مانند غسالها)،
آتش نشانان، امدادگران اورژانس، زندان بانان

– زندانیان

– کودکان و نوجوانانی که در کانون‌های اصلاح و
تربیت نگهداری می‌شوند، کودکان ناتوان ذهنی و

پرستل موسسات نگهداری این کودکان، پرستل
خانه سالمندان و معلمین مدارس استثنایی

لازم به ذکر است واکسن هپاتیت B در کلیه

مراکز و پایگاه‌های سلامت به صورت رایگان

برای افراد فوق تزریق می‌گردد

درمان هپاتیت B

هپاتیت مزمن نیاز به درمان دارد و در صورت
درمان دارویی می‌توان آن را تبدیل به حالت
غیر فعال کرد. در صورت عدم درمان، امکان
پیشرفت به سمت سیروز (تنبلی کبد) وجود
دارد که در این موارد می‌توان برای پیوند کبد
اقدام کرد.

واکسیناسیون

بهترین راه مقابله با ابتلا به بیماری هپاتیت B
تزریق واکسن آن است.

چه کسانی باید واکسن هپاتیت B تلقیح نمایند:

– همه نوزادان متولد شده.

– کارکنان بهداشتی – درمانی که ممکن است با
خون و فرآورده‌های آن و یا با سوزن و یا سایر
وسایل آلوده به ویروس در تماس باشند. این گروه
شامل افراد زیر می‌باشند:

پزشکان، جراحان، پرستاران، دندانپزشکان،
کمک دندانپزشکان، دندانسازان و دانشجویان
گروه‌های مختلف پزشکی، کارکنان بخش‌های دیالیز،
کارکنان آزمایشگاه‌ها، بانک خون و سازمان انتقال
خون و کسانی که در خانه از افراد ناتوان ذهنی
مراقبت می‌کنند.

– همسر، فرزندان، والدین و کلیه کسانی که با
فرد ناقل هپاتیت B زندگی می‌کنند.

ناقلین هپاتیت B باید به موارد زیر توجه نمایند:

– برای بررسی وضعیت کار کبد خود جهت معاینات
و انجام آزمایشات خونی هر شش ماه یک بار به
پزشک مراجعه نمایند.

– کلیه اعضای خانواده باید بر علیه هپاتیت B
واکسینه شوند.

– در صورت مراجعه به دندانپزشک، آزمایشگاه،
پزشک و امولا هر جای دیگری که خطر انتقال
ویروس به دیگران وجود دارد، حتما بیماری خود
را اطلاع دهند.

– از مصرف مشروبات الکلی و استعمال دخانیات
به منظور پیشگیری از پیشرفت بیماری جداً
پرهیز نمایند.

– از اهدای خون خودداری نمایند.

– افراد چاق باید تلاش کنند تا اضافه وزن خود
را کاهش دهند.

– از وسایل و لوازم شخصی مثل سرنگ، تیغ،
مسواک، ریش تراش و ... هرگز به صورت مشترک
استفاده نکنند.

نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به هپاتیت B
در عرض ۱۲ ساعت اول تولد باید HBIG
(ایمونوگلوبولین اختصاصی هپاتیت B) و اولین
دوز از واکسن هپاتیت B را دریافت کنند. دو
نوبت بعدی واکسن یک و شش ماه بعد از تولد،
تزریق می‌شود. این کودکان می‌توانند با شیر
مادر تغذیه شوند.

بررسی همه‌زنان باردار از نظر هپاتیت B ضروری
است تا در صورت کشف عفونت از انتقال بیماری
به نوزاد پیشگیری شود.

ضد عفونی کردن لباس‌ها و وسایل آلوده

ویروس هپاتیت B در حرارت ۲۰ – درجه تا
۱۵ سال و در حرارت اتاق تا ۶ ماه و در یک
لیوان خشک تا ۴ هفته زنده می‌ماند ولی پس
از جوشاندن در ۱۰۰ درجه سانتیگراد به مدت
۵ دقیقه از بین می‌رود. این ویروس با مواد
ضد عفونی کننده نظیر الکل، وایتکس از بین
می‌رود.

برای ضد عفونی کردن وسایل و لباس‌ها،
می‌توان پس از تمیز کردن لکه‌های خون و
یا سایر مواد، لباس‌ها را در آب جوشانده و یا
به مدت نیم ساعت آنها را در محلول آب ژاول
نیم درصد یا ماده ضد عفونی کننده لباس
قرار داد.

نقش کبد در بدن

کبد یکی از مهمترین اعضای بدن است که نقش حیاتی در زندگی ایفا می‌کند. یکی از وظایف اصلی کبد تصفیه هر چیزی است که شما می‌خورید. کبد در مقابله با عفونت‌ها کمک می‌کند و میکروب‌ها و سایر مواد سمی را از خون خارج کرده و به حفاظت از سلامتی کمک می‌کند.

هپاتیت B

هپاتیت B نوعی بیماری کبدی است که در اثر عفونت با ویروس هپاتیت B رخ می‌دهد. این ویروس در کبد انسان جایگزین شده و تکثیر می‌نماید. آنتی ژن سطحی ویروس هپاتیت B در سطح ویروس قرار گرفته است. هر کسی که این ذرات سطحی کوچک (HBs Ag) در خون او وجود داشته باشد، فرد آلوده تلقی می‌شود.

علائم و نشانه‌ها

بیماری هپاتیت می‌تواند بدون علامت باشد و یا علائمی بسیار شدید همراه با گرفتاری شدید کبدی ایجاد کند. معمولاً پس از ورود ویروس به درون بدن و پس از یک دوره نهفتگی، علائمی شبیه سرماخوردگی مثل ضعف، خستگی، احساس کسالت، بی‌اشتهایی، تب، درد عضلانی، التهاب مفاصل و بثورات پوستی ممکن است ایجاد شود.

پس از مدتی مرحله دوم علائم به صورت بروز زردی و بهبود علائم مقدماتی به همراه تیره رنگ شدن ادرار یا کمرنگ شدن مدفوع بروز می‌نماید. بعد از این مرحله بیمار وارد مرحله نقاهت می‌شود. معمولاً کودکان علائم خفیف تری را بروز می‌دهند و بیشتر بدون علامت هستند.

ناقل هپاتیت

ویروس هپاتیت می‌تواند برای سال‌ها به صورت نهفته در بدن باقی بماند و فرد در واقع به عنوان «ناقل هپاتیت» شناخته شود. فرد ناقل هپاتیت حال عمومی خوبی داشته و در بررسی آزمایشگاهی اختلال در کار کبد مشاهده نمی‌شود اما می‌تواند ویروس را به دیگران منتقل کند.

راه‌های انتقال

انتقال از راه خون و فرآورده‌های خونی؛ استفاده از سرنگ مشترک جهت تزریق (در معتادان تزریقی)، خالکوبی و تاتو کردن یا سوراخ کردن گوش با وسایل آلوده، استفاده از مسواک یا تیغ ریش تراشی که آلوده به خون باشد و فرورفتن اتفاقی سوزن آلوده به ویروس در بدن.

انتقال از طریق مادر آلوده به ویروس به نوزاد؛ این راه مهمترین راه انتقال بیماری هپاتیت B در ایران است.

انتقال از راه جنسی؛

ویروس هپاتیت در ترشحات بدن از قبیل بزاق، مایع منی و ترشحات مهبل وجود دارد. عدم رعایت اصول صحیح فعالیت جنسی و یا بی‌بندوباری جنسی می‌تواند موجب انتقال هپاتیت شود.

استفاده از سرنگ مشترک در ورزشکاران؛ متأسفانه در برخی موارد مشاهده شده که برخی ورزشکاران جهت تزریق داروهای تقویتی از سرنگ تزریقی به صورت مشترک استفاده می‌کنند.

انتقال از طریق خدمات دندانپزشکی غیرمجاز؛ انجام اقدامات دندانپزشکی در مراکز غیرمجازی که از وسایل غیربهداشتی و باروش‌های غیر صحیح وسایل خود را ضدعفونی می‌نمایند، می‌تواند موجب انتقال بیماری شود.

ویروس هپاتیت در اثر برخورد های ساده روزانه مانند صحبت کردن، دست دادن، بوسیدن، در آغوش گرفتن و یا در مکان‌هایی مانند استخرها منتقل نمی‌شود

هپاتیت و انتقال داخل خانواده

اگرچه بیماری هپاتیت از طریق تماس‌های معمولی در خانواده مانند استفاده از ظروف مشترک و... منتقل نمی‌شود، به علت احتمال تماس با خون فرد آلوده در خانواده مانند استفاده سهوی از مسواک و تیغ فرد بیمار باید تمامی اعضای خانواده فرد مبتلا ابتدا آزمایش HBs-Ag داده و سپس در صورت منفی بودن نتیجه آزمایش، بر علیه ویروس هپاتیت B واکسینه شوند.

چرا در افراد مبتلا برای خواهر، برادر، پدر و مادر انجام آزمایش ضروری است؟

ممکن است که در دوران کودکی و به صورت مشترک ابتلا صورت گرفته باشد و بهتر است همه افراد برای یکبار در طول عمر خود آزمایش هپاتیت B بدهند.

هپاتیت، ازدواج و فرزندآوری

اصولاً ازدواج برای دختران و پسران مبتلا به هپاتیت B معنی ندارد و طرف مقابل باید آزمایش داده و پس از آن واکسن هپاتیت B دریافت کند و بعد از گذشت ۱ الی ۲ ماه از آخرین نوبت واکسن، با انجام یک آزمایش ساده از اثربخشی واکسن مطمئن شود. در صورت تمایل به فرزندآوری با انجام مراقبت‌های پیش از بارداری تحت نظر پزشک می‌تواند صاحب فرزند شود.

